

Kuņķemēr Vācēds

№ 100

Piektdien, 1942. g. 1. maijā

Numurs maksā 7 feniņi
— 25. gads —

„Viņiem, roku un gara strādniekiem, atkal jāiepazīstas vienam ar otru, jo viens bez otra nav nekas“

Adolf's Hitler's

Pirmais maijs — nacionālā darba godināšanas diena

Pirmajam maijam Latvijā līdz šim nekad vēl nebija izdevies kļūt par istu svētku dienu. Partiju laikā 1. maijs bij izvērsies par savstarpēja naida un nesaticības demonstrāciju, par kādu to ar visu varu mēģināja pataisīt komunisti un sociāldemokrāti. Viņu sarkanajiem ienaida karogiem jo bieži stājās pretim tautas nacionālais pašizsargāšanās gars. 1. maijs nereti nobeidzās ar savstarpēju izplūkšanos. Pavasara prieka vietā sirdīs mājāja naid, un tā šie skaistie svētki izvērtās zemisku jūtu izpaudumā. Vēl nospīstāks garastāvoklis valdīja pagājušā gada boļševiku 1. maijā. Ar varu un draudiem gājienā sadzītie ļaudis soļoja pa ielām klusi un drūmi, no prieka un ovācijām, ko gaidīja boļševiku barveži, nebija ne vēsts. Ejot garām boļševiku tribīnai Annas tirgus laukumā, sveicienam nepacēlās neviens roka, un dažu boļševiku līdzskrējēju izkliegtie lozungi tukši izskanēja pavasara gaisā. Boļševiki bija neapmierināti un nīkni, ka tautā vēl mājot «kontrevolucionārs» gars, un solījās līdz nākošajam gadam šo garu izdzīt bez pēdām. Tas viņiem tomēr neizdevās, jo viņu gals pienāca ātrāk, nekā paši to gaidīja.

Sogad 1. maijā pie mums plīvo karogi un pēcpusdienā apstāties mašīnas un darbi fabrikās un darba vietās. Sogad šiem svētkiem ir pavisam cita nozīme un simbolika. Lielvācijā 1. maija svinēšana ir sena tradīcija un kopš 1933. gada tā ir darba godināšanas un pavasara prieka izpausmes svētki. Atcerēsimies vārdus, ko vācu tautai šais pirmajos maija svētkos vēltījis Dr. Goebels's, un tad mums kļūs skaidra šīs dienas cildenā un gaišā nozīme: «Nacionālās revolūcijas valdība izsludinājusi 1. maiju par nacionālā darba svētku dienu. Ar to tā grib uzsvērt, ka visas vācu tautas saistība ar nacionālo darbu, ar tā radītājiem un nesējiem ir nesaraujama un liktena dota. Marksismam bija jāmirst, lai vācu darbam varētu izlauzt ceļu uz brīvību. Smadzenēm un dūrei jāslēdz nesaraujama savienība!»

Tādiem šiem svētkiem jāklūst arī mūsu zemē, kur tos svinam pirmo reizi. Pirmo reizi mēs 1. maija svētkos esam atbrīvoti no ienīstā komūnisma rēģiem, pirmo reizi šodien varam brīvi izpaust savu prieku par atgūto brīvību, par darba atbrīvošanu no boļševisma verdzinātājas sistēmas. Šo prieku jūt ikviens: strādnieks un zemnieks, amatnieks un veikala kalpotājs, ierēdnis un atbildīgs darba vadītājs. Marksisma spoks vairs neatraucē mūsu dzīves normālo norisi, darba darītājam vairs neiedvēš bailes čekista jaunā acs. Boļševisms ir aiztriekts tālajos Sarmatijas lidenumos un tuvojas savai galīgai iznīcināšanai, bet līdz ar viņu drupās grūst arī tā sabiedrotais plūtokratisks kapitālisms. Kā viens tā otrs ir ista darba, ista darba darītāja nīknieki ienaidnieki, jo kaut gan ārēji pretēji likdāmie, tie ir sīkstākie un nežēlīgākie

strādājošo izmantotāji.

Nacionālsociālistiskā Vācijā, kopš to vada Adolf's Hitler's, izzudis šķiru naid. Tur valda saprašanās un kopības gars un visi spēki tur virzīti uz vienu mērķi — tautas un valsts stipruma un labklājības celšanai. 6 un pus miera gadus tur veikts tik liels darbs sociālpolitiskā nozarē un jaunūzbūvē, ka tas ieguvis apbrīnošanu visas pasaules acīs un pavairojis ienaidu tajos kaimiņos, kas nebeidza

sapņot par vācu tautas apspiešanu un Vācijas iznīcināšanu. Ši ienaida kurinātāji nav neviens cits, kā žīdi un boļševiki, un viņu nopelns ir, ka tagad plosās lielā cīņā. Bet viņi vilsies un šī vilšanās būs rūgta, jo cīņa beigsies ar jaunā pasaules uzskata uzvaru, tā uzskata, kas dzimis Vācijā.

Stalīna savienība ar kapitālismu ir pēdējais, izmisīgais mēģinājums aizkavēt jaunās sociālās kārtības pasaules tapšanu. To sapņot un zina zemnieks,

strādnieks, kaņavīrs. Viņi arī zina, kas notiktu, ja šī cīņa nebeigtos ar jaunās pasaules uzvaru. Tamdēļ latviešu kaņavīrs tvēris šauteni un devies uz austrumu cīņas laukiem, bet strādnieks un zemnieks sava uzdevuma piepildīšanu atrod stingrā un neatlaidīgā darbā.

Jaunās kārtības radīšanas un jaunūzbūves darbs, kas Adolf'a Hitler'a vadībā tagad norit Eiropā, pēc kara gūs vēl dziļāku, vēl pilnīgāku piepildījumu. Tādēļ arī pie mums 1. maijs tā jaunajā izpratnē parādās kā zīme nākotnes jaunūzbūvei un jauna laikmeta sākumam. Šais krustceļos stāvēdami un nespēdami aizmirst boļševiku laikā nodarītās ciešanas un pazemojumus, lai uzlūkojam šo dienu kā jaunu atgādinājumu mobilizēt visus spēkus boļševisma iznīcināšanai. Šodien, pārdomājot šīs dienas jauno, dziļo nozīmi, sapratīsim, ka jaunais 1. maijs ir goda diena visiem tiem, kas izpildījuši savu pienākumu lielajā cīņā — gan ar ieročiem frontē, gan ar savām rokām darba vietās. Pirmais maijs lai atkal kļūst par simbolu nākotnes darbam, kad strādnieks un zemkopis atkal drīkstēs strādāt sev un savas ģimenes vajadzībām, brīvs no tās sistēmas važām, kuŗa agrāk nelietīgi izmantoja viņa darba spēku židisma virskundzības plānu stiprināšanai. Pirmais maijs lai stiprina mūsu spēkus krietnam darbam, apzinīgai pienākumu pildīšanai, tad varēsim skatīties nākotnē drošu skatu.

Teodors Simanovičs

MAIJS

Pilns auglības un trauksmes
un kvēlas augšup augsmes
pār laukiem strauji spējš,
ar siltu elpu krūtīs,
skrien sanot maija vējš . . .

Un zemes tumšais klēpis,
kas dzīvību ir slēpis,
sāk mosties jo ir laiks,
ka pāri valgām smiltīm
aug pakļājs zaļš un maigs. —

List siltā maija dvaša
un atplaukst zeme plaša,
dreb pumpurpilnais zars,
kad viņu siltā elpā
tin zeltains saules stars.

Gaiss pilns ir bites žūžām
un viņas dziesma mūžam
pie darba rokas sauks,
jo mūžs bez darba smagmes
— bez veldzes vina trauks!

Sāk klusi elpot druva
un sirdij zeme tuvā
sāk ziedēt it kā koks,
kam pāri plašāk vērsas
un gaišāk saules koks. —

Tauta meklē un atbalsta apdāvinātos jauniešus

Nacionālsociālistiskā Vācijā 1. maijs ir ieguvis jaunu un izteiksmīgu nozīmi un saturu. No naidīgas šķiru cīņu demonstrācijas dienas, kad noskrandušas strādnieku un bezdarbnieku masas židiskās internacionāles agitatoru kūditas, naida karogus plandīdami un dūres pa gaisu vīcinādami, draudēja visai pasaulei un cilvēcībai, tā ir kļuvusi par darba un strādājošā cilvēka godināšanas dienu — visas tautas nacionālu darba svētku dienu. Un šīs dienas nozīmes dziļā pārgrozība ir arī labākais raksturojums vācu tautas dzīves lielajai pārmaiņai. Vienota un pateicīga prieka pilna vācu darba tauta stāv aiz sava Vadoņa Adolf'a Hitler'a, kas vienīgais ir spējis nodrošināt strādniekam sociālo taisnību un ierādīt viņam goļa vietu tautas kopībā. Bet jo sevišķu un spilgtu nozīmi 1. maijs ir ieguvis vācu tautas jaunatnes vidū, jo sakarā ar šīnī dienā izvedamo Valsts arodu sacensību (Reichsberufswettkampf) noslēgumu, tas ir kļuvis par radošās jaunatnes simbola dienu.

Valsts arodu sacensības pamatā ir likti Lielvācijas Vadoņa Adolf'a Hitler'a vārdi: «Valsts interesēs ir vislabākās izlases ceļā arvien no jauna pārbaudīt, kādi talanti dus tautā un kādā veidā iespējams tos derīgi iz-

mantot.» Šo nolūku sasniegšanai Adolf's Hitler's deva norādījumus par Valsts arodu sacensību izvešanu nacionālsociālistiskā Lielvācijas valstī, noteicot viņu uzdevumus un mērķi. Valsts arodu sacensību uzdevums ir vislabākās izlases ceļā atrast apdāvinātos jauniešus, pavērt ceļu viņu talantam un to nodot tautas kopības rīcībā. Nacionālsociālistiskā valsts nevar pieļaut, ka apdāvinātiem tautas locekļiem pašiem jācinās par to, lai viņi varētu likt savas spējas viņiem piemērotā darbā un tā kalpot savai tautai un tēvzemei. Tā ir nejēdzība, ja liek jaunajam talantam izšķiest savus spēkus un daudzreiz pat aiziet bojā tikai tādēļ, ka tauta nav saskatījusi viņa talantu un nav tam pavērusi ceļu.

Bet netikai talantu atrašana ir valsts arodu sacensību uzdevums. Lietderība prasa ikvienu jaunietai ievadīt tādā arodā, kas viņam vislabāk piemērots un atbilst viņa tieksmēm un spējām, lai tādējādi novērstu nevajadzīgu tautas spēku un līdzekļu izšķiešanu. Un šīnī ziņā Valsts arodu sacensības dara lielu un nozīmīgu darbu, palīdzot noskaidrot ikviena jaunieša piemērotību zināmam arodam. Ja talantu atrašana un jaunieša aroda piemērotības noskaidrošana ir

Valsts arodu sacensību pirmais uzdevums, tad viņu mērķis ir vēl daudz plašāks, dziļāks un audzinošāks. Maza nozīme būtu, ja tauta tikai noskaidrotu, kādi radošie spēki guļ tautas kopībā, nepiegiežot tālāku vēribu viņu atraisīšanai un attīstīšanai un šo darbu visiem iespējamiem līdzekļiem nesekmētu. Un šeit nu sākas valsts arodu sacensību lielais audzināšanas darbs, sniedzot ikvienam atrastam talantam vajadzīgo atbalstu viņa spēju izkopšanai un nospraustā mērķa sasniegšanai.

Valsts arodu sacensības Lielvācijā tika rīkotas pirmo reizi 1934. gadā. Tās organizēja pēc Lielvācijas Vadoņa Adolf'a Hitler'a norādījumiem Vācijas valsts jaunatnes vadība kopīgi ar vācu darba fronti. Toreizējais valsts jaunatnes vadītājs Baldur's von Schirach's tās pasludināja par Hitler'a jaunatnes un visas vācu radošās jaunatnes simbolu. No šī laika valsts arodu sacensības tiek rīkotas ik gadus, un viņu dalībnieku skaits ir nemitīgi audzis. 1938. gadā, kad sacensības notika jau piekto reizi, tānīs piedalījās 2,8 miljoni jauniešu. Pēdējos gados šis skaits jau ir dubultojies. Jau no lielā dalībnieku skaita vien var

(Turpinājums 2. lpp.)

Darba diena — ražotāja diena.

Nevienam talantam vairs nav jāaiziet bojā

(Sākums 1. lpp.)

spriest par šo sacensību grandiozo uzdevību, padarītā darba daudzumu un sasniegumiem. Sacensību uzvarētāji sadalās pa arodu nozarēm un iegūst titulu valsts uzvarētājs (Reichssieger) un vācu darba frontes stipendijas savas tālākās izglītības turpināšanai.

Lai uzskatāmāk raksturotu valsts arodu sacensību lielo un nozīmīgo darbu vācu tautas jaunatnes labā, piedāvāsim dažus konkrētus piemērus no līdz šim notikušām valsts arodu sacensībām.

Divdesmitgadīgā Liseta A. no Baireutas strādā pie kādas šuvējas. Augu dienu viņa pavada pie šujmašīnas savas meistarienes darbnīcā. Piedaloties valsts arodu sacensībās viņa ar savu roku čaklumu, darba mīlestību un apdāvinātību izvirzās par uzvarētāju valsts mērogā un iegūst Vācu darba frontes stipendiju. Šī stipendija viņai paveic ceļu uz vācu modes meistarību skolu Minchenē. Jau navas turpmākais dzīves ceļš ieguvis jaunu, lielu un skaistu virzienu un mērķi, jo tauta ir saskatījusi viņas talantu un paveic viņai ceļu.

Zvejnieka zēns Kurts J. no Samlandes ar saviem 15 gadiem jau pilda grūto zvejnieka darbu uz savu vecāku zvejas kurtera. Jūra viņam ir mīļa un tuva, tādēļ viņš panes visas grūtības, bet viņa ilgas kavējas pie citas dzīves. Valsts arodu sacensībās viņš izvirzās kā uzvarētājs, iegūstot Vācu darba frontes stipendiju. Līdz ar to viņu uzņem nacionālpolitiskās audzināšanas skolā, kam seko jūras skola un no jaunā zvejniekzēna izaug jauns vācu kaņģflotes virsnieks.

Vilhelms S. no Augsburgas uzvar valsts arodu sacensībās un iegūst Vācu darba frontes stipendiju. Viņš ir 18 gadu vecs, beidzis 4-klasīgu pamatskolu un 6-klasīgu reālskolu,

Sabiedriskās dzīves rošība Dunalkā

Tautas palīdzības Dunalkas organizācija 26. aprīlī vietējā tautas namā sarīkoja teātra izrādi ar priekšnesumiem. Sarīkojumu atklāja Aizputes apriņķa vecākais A. Sņikeris, aizrādot uz Tautas palīdzības organizācijas lielo nozīmi. Aizputes apriņķa policijas priekšnieka Uļuka uzdevumā dunalkniekiem par viņu rošību pateicās apriņķa policijas 1. iecirkņa priekšnieks A. Muzikants.

Svētku aktam sekoja R. B'auņa «Skroderdienas Silmačos» izrāde, kuru bija sagatavojis skolas pārzinis Tilts, bet dziesmas iestudējis kora diriģents, skolotājs Atāls. Sarīkojumu vēl kuplināja Apriņķu orķestris.

Dunalkas drāmatiskais pulciņš un koris izpelnījušies atzinību arī ārpus sava pagasta robežām un tie jau uzaicināti viesoties ar «Skroderdienām Silmačos» Aizputē un vairākos kaimiņu pagastos.

strādā kā laborants. — Viņa spējas ir pareizi novērtētas, tādēļ valsts viņam paveic ceļu uz tehnisko augstskolu, lai viņš varētu kļūt spējīgs ķīmiķis.

Šie nedaudzie piemēri dod vislabāko liecību par valsts arodu sacensību lielo nozīmi jauno tautas locekļu spēju atklāšanā un veidošanā. To labi saprot arī pati jaunatne. Un kad pienāk valsts arodu sacensību dienas, tad miljoniem meiteņu un zēnu visos Vācijas novados slēdz apgārtu draudzību ar darbu, jo nacionālsociālistiskā Lielvācijas valsts cēlus darba tikumu lielā godā un tikai darbs, neatlaidīgs un pūļu pilns darbs, novedīs vācu tautu pie viņas lielajiem sasniegumiem. Tādēļ vācu tautas jaunatne aug stingrā darba pienākuma un darba sasniegumu kāpināšanas garā, lai piepildītu sava Vadona Adolf Hitler'a doto mūdi: «Kalpošana darbam ir kalpošana tautai». Tā ir jauna un varēna darba cilts, kas 1. maija dienā demonstrē vācu tautas priekšā savas darba sasniegumus. No šīs jaunatnes vidus pildīsies vācu strādnieku un radošo cilvēku rindas, lai segtu visus robus visdažādāko arodu un amatdarītāju saimē. Bet tie vairs nebūs agrāko laiku vienkārši strādnieki, kas savu mūžu ir spiesti pavadīt pelēkā ikdienībā, nabadzībā un sociālā netaisnībā, tie būs valsts radošie cilvēki, kas

dzīvo gaišu dzīvi, strādā un ieņem godātu vietu savas tautas kopībā. Iviens vācu tautas loceklis ir strādnieks, neatkarīgi no viņa ieņemtā amata vai aroda. Viņš ir nepieciešams loceklis lielajā valsts darba frontē — kalpo savam dzīves uzdevumam un savas tautas dzīvības interesēm.

Valsts arodu sacensību nozīme jaunatnes audzināšanā — veidošanā ir milzīga. Tās pamudina ikvienu jauniešu atrast un izkopt savas spējas un nodot tās darbam tautas kopības labā.

Tās dod iespēju ikvienam jauniešim sasniegt sprasto dzīves mērķi, ja vien tas balstās uz veselīgiem, reāliem un pašam individam piemērotiem pamatiem. Nevienam talantam vairs nav jāaiziet bojā cīņā par eksistences minimumu un sava mērķa sasniegšanu, tādēļ vien, ka tauta nav saskatījusi viņa spējas un nav tam sniegusi palīdzīgu roku. Bet reizē valsts arodu sacensības ir arī stingras un vērtējoša mēraukla, kas rūpējas par to, lai jauniešis nepaceltos slimīgos fantāzijas augstumos par savām spējām un līdzšinējā darba sasniegumiem.

Ar pašapziņu lepmumu vācu tautas jauniešis pieteicas valsts arodu sacensībai, lai rādītu savas spējas un veselīgā darba sacensībā celtos kopīgā darba sasniegumi. Ar to jaunajam tautas loceklim ir dota izdevība pierādīt, kādā veidā viņš ar savu dar-

ba prasmi un izvēlēto arodu kalpo tautai un tēvzemei. Un lielāka goda jaunietim vairs nevar būt, ja viņš izvirzās kā uzvarētājs valsts arodu sacensībās un tiek 1. maija dienā stādīts priekšā vācu tautas Vadonim Adolf Hitler'am — valsts pirmajam strādniekam, saņemot viņa rokasspiedienu kā atzinību par izcilo darba sasniegumu.

Nacionālā atdzimšana ir pārveidojusi vācu tautu. To ir panācis nacionālsociālisms un viņa radītājs Adolf Hitler's. Šķiru naids ir izzudis un nacionālsociālistiskā Lielvācijas valstī 1. maijā strādnieks vairs nestāv pret savu tautu kā tās ienaidnieks un pastāvoties iekārtas iznīcinātājs, bet gan kā krietna darba darītāja suminājuma un tautas pateicības saņēmējs. Un vispilgtāki to pierāda vācu tautas jaunatne ar savām valsts arodu sacensībām, kad pati tauta šinīs sacensībās meklē un atrod, atbalsta un paveic ceļu krietnam darba darītājam — jaunajam un apdāvinātam tautas loceklim.

E. Hūns.

960 arķu Liepājas, Aizputes un Kuldīgas apriņķu lauksaimniekiem

Šinīs dienās c.-s. «Turība» Liepājas nodaļa no Lielvācijas saņēmusi 960 divlemešu arķu. Pasūtītos arķus Liepājas nodaļa sadalīs Liepājas, Aizputes un Kuldīgas apriņķu lauksaimniekiem ar lauku patērētāju biedrību starpniecību. Arķus izsniegs tikai tiem lauksaimniekiem, kas līdz šim kārtīgi izpildījuši pagasta valdes noteiktās nodevas, par ko pagasta valdei jāapliecina lauksaimniekiem izsniegtā apliecībā par arķla nepieciešamību.

SUGAS LOPI AIZPUTES APRIŅĶIM.

Aizputes agronomiskais birojs tuvākās dienās sagaida pienākam no Lielvācijas 2 tīrasīņu angēnas sugas buļļu un 10 vācu melngalvaino teķu. Buļļus paredzēts novietot Alšvāngas rajonā, kur līdz šim visvājāk attīstīta lopkopība, bet visus teķus novietos Aizputes rajonā. Bez tam, sugas lopu materiāla papildināšanai, šinīs dienās no Aizputes uz Vidzemi izbrauca lopkopības speciālisti, kas tur apriņķa vajadzībām iepirks lielāku skaitu Latvijas brūnos sugas buļļus. Arī tos novietos Aizputes apriņķī. Sugas lopu iegādei izlietos pagastos nodibināto vaivlas lopu veicināšanas fondu līdzekļus. Šo fondu līdzekļu sumas ir pietiekoši prāvas, lai pietiktu attiecīgo sugas lopu iegādes izdevumiem.

Boļševisms un plūto-kratija ir vecas, bojāejošas pasaules paliekas.

Maigabe der Berufsverbände Arodsavienību maija dāvana

Auf Veranlassung des Beauftragten für die Berufsverbände beim Generalkommissar in Riga teilt die Hauptabteilung Sozialversicherung des Zentralverbandes der Berufsverbände mit:

1. Zum 1. Mai erhalten die Schaffenden, die Berufsverbandsmitglieder sind, für ihre Kinder bis zu 14 Jahren ein Geschenk von 5 RM pro Kind. Dieses Geschenk ist für jedes Kind nur einmal zu gewähren. Die Eltern sind darauf zu verpflichten.
2. Betriebsleiter und Sprecher haben eine Liste der Schaffenden, die Berufsverbandsmitglieder sind und Kinder bis zu 14 Jahren haben, in zweifacher Ausfertigung anzulegen.
3. Von den Mitteln der Sozialversicherung zahlen die Betriebe auf Grund der aufgeführten Listen gegen Unterschrift eines Elternteils die vorgesehene Summe.
4. Diese Ausgaben sind in der Quartalabrechnung (Reihe 36, Kinderfürsorge ausserhalb der Schulen) einzutragen, der Quartalabrechnung ist die Liste mit den Unterschriften beizufügen. Eine Ausfertigung der Liste verbleibt als Beleg beim Betriebe.
5. Die privaten Betriebe erhalten die veranschlagte Summe gegen Ablieferung der Liste mit den Unterschriften von den zuständigen Sozialversicherungszahlstellen zurückerstattet.
6. Vorstehende Zuwendung erhalten auch die Schaffenden, die z. Zt. noch keine Berufsverbandsmitglieder sind, die Mitgliedschaft jedoch bis zum 6. Mai 1942 erwerben.

Libau, den 1. Mai 1942.
Der Beauftragte f. d. Berufsverbände beim Gebietskommissar von Kurland
Schneider.

Uz arodsavienību pilnvarotā pie ģenerālkomisāra Rīgā pamudinājumu arodsavienību centrālās savienības sociālās apdrošināšanas galvenā nodaļa paziņo:

- 1) Uz 1. maiju darbinieki, kas ir arodsavienības biedri, dabū saviem bērniem līdz 14 gadu vecumam dāvanu: RM 5.— katram bērnam. Šī dāvana katram bērnam atļaujama tikai vienreiz. Vecākiem attiecībā uz to jāuzliek saistības.
- 2) Darba vietas vadītājam un pārstāvim jāizgatavo divi eksemplāros to strādājošo saraksts, kuŗi ir arodsavienības biedri un kuŗiem ir bērni līdz 14 gadu vecumam.
- 3) Uz sastādīto sarakstu pamata, pret vienu no vecākiem parakstu darba vietas izmaksā paredzēto sumu no sociālās apdrošināšanas līdzekļiem.
- 4) Šie izdevumi ievēdamā gada ceturksnā norēķinā (36. rinda, gādība par bērniem ārpus skolas), ceturksnā norēķinā jāpievieno saraksts ar parakstiem. Viens saraksta eksemplārs paliek darba vietā kā attaisnojošs dokuments.
- 5) Privātām darba vietām, nododot sarakstu ar parakstiem, attiecīgās sociālās apdrošināšanas izmaksas vietas atmaksā atpakaļ izdoto sumu.
- 6) Augšā minēto pabalstu saņem arī tie strādājošie, kas pašlaik vēl nav arodsavienības biedri, bet par tādiem kļūst līdz 1942. g. 6. maijam.

Liepājā, 1942. g. 1. maijā.

Pilnvarotais arodsavienību lietās pie Kurzemes apgabala komisāra
Schneidera.

„Spožās bites” mūs netraucē

LATVIEŠU BRĪVPRĀTĪGĀ VESTULE NO AUSTRUMU FRONTES.

Auksts nepatīkams vakars. Mums jāmēro labi patālās ceļš uz «W-E» izbūvi. Strauji uznakušais atkusnis pārvērtis Padomju savienības ceļus par dubju jūru. Vietām, kur vēl turas no ziemas saputinātais sniegs, kājas stieg cauri šķidrajai sniega putrai. Pēc apm. stundas gājiena tumsā ceļa malā saskatām mums pretim izsūtīto pavadoni. Nogriežamies pa kādu lauka ceļu — tumsa paliek aizvien lielāka. Sasniedzot kādu telefona stabu rindu nogriežamies nost no ceļa un nu tautamies gar telefona stabiem, pāri kādam klajumam.

Vēl labi patāl mums priekšā gaisā uzšaujas spožas raķetes. Visa tumsā debess pamale zibsnī vienās ugunīs. Ložu skrejliniju lokus gaisā skaisti raksta spīdošā municija.

Mēs lēnām tuvojamies tumsajai pamalei. Daža nomaldījusies lode pārīdo pāri mūsu galvām spoži spīdoša un ļauni sanēdama, kā nīkna ugunīga bite. Un tā arī viņas tūdaļ nokrist-

jām par «ugunīgām bitēm».

Mūsu pavadonis paskaidro, ka par šīm spožajām, no boļševiku puses nākošām bitēm neesot daudz ko uztraukties, tās parasti lidojot pāri galvām. Daudz lielākas galvassāpes sagādājot kāds krievu «snipers» jeb «kukuška», t. i. labs šāvējs ar šautenes tālskatu, kas šauj vēl ļoti precīzi līdz 1 km. «W. E.» izbūve izliec nelielu loku pret ienaidnieku, tas dod iespēju šim «skalpu medniekam» tumsā izvirzīties tuvāk un šaut no flanka. Lai nenodotu savu atrašanās vietu, viņš nešauj vis ar spīdošo municiju, bet gan ar parasto — pa pieejām pie ierakumiem. Zināms, naktī viņš mērķi saskatīt nevar, tad viņš šauj plānveidīgi pa dienā izpētītām vietām, kur pēc viņa domām naktī notiek kustība. Nepatīkami tepat kaut kur tuvu aizdzied viņa «tumsā bite». Vēlāk ielāgojam, ka sevišķi jāuzmanas pēc to raķešu pazušanas, kas izšaujas aiz mums otrā meža stūrī, jo tad esam starp

viņu un gaišo raketi. Raķete vēl nav sniegā izdzisusi, kad atskan sauss ass «knaukšis». Vēl jāpārvar pēdējais ceļa gabaliņš — neliels purviņš — līdz pirmajam ierakumam. Ja līdz šim kādam vēl kājas bija sausas, tad šeit vārda tiešā nozīmē varēja jau dabūt izpeldēties katrs, kas kaut pussolīti paspēra sāpus no pavadona pēdām.

Parole — un tad veikli ieslīdam pirmajā satiksmes ejā. Šeit jau tā lieta pavisam droša — tikpat kā mātes klēpī. Ātri aprodām ar kārtību, kāda šeit valda. Straujais atkusnis piepludinājis arī ierakumus. Bet tas vairs nav stindzinošais ziemas sals un ja to pārvarējuši mūsu kaņģvīri, tad šis ūdentipš pārāk lielas galvas sāpes nevienam nesagādā. Laikā tiek sagatavotas «dubju restes» — izviests sniegs no ierakumiem — nostiprināti bunkuri un pēc dažām dienām jau var sausām kājām staigāt pa satiksmes ejām.

Pretiniekam atkusnis sagādā ļoti lielas grūtības. Ieslēgtajiem padomistiem, līdz ar ledus izkušanu pazūd piegādes ceļi, tādēļ pēdējās naktis viņi sevišķi nemierīgi.

Isī pirms pusnakts, trauksme iera-

kumos. Mainas, kas atpūtas bunkuros, stājas pie ieročiem. Ātri sagatavo municiju, granātas. Arvien biežāk ierējas ložmetēji, gandrīz nepārtraukti visu laiku gaisā deg raķetes. Tās spoži uzliesmo viena pēc otras, bet mīglainā naktī tomēr grūti kas saskatāms. Trauksme ātri beidzas, izrādās, ka rotas kreisajam spārnam tuvojušies boļševiku izlūki, bet laikā pamānīti, tumsā aizbēguši. Vienīgi pāris tumsā ķermeņi saskatāmi sniegā pie drāšu «ragaiņiem», kad kāda raķete spoži liec savu loku uz leju.

Pēc kāda laika, kāds drošāks kaņģvīrs tumsā izlīdis pie kritušiem boļševikiem un atnes viena kritušā dokumentus. Tas ir kāds 1922. g. dzimis leņingradietis, viens no tiem, kas neapjēdzis vēl veltīgi vedis izmisīgo cīņu pret ieroču un gara pārsvaru.

Nu jau pagājušas vairākas tādas nakts. Ne «spožās bites» nedz arī «kukuškas tumsās» līdz šim mums nekā ļauna nav nodarījušas. Un kādē rīta ausmā, izbrīzdami uz ceļa, varām jau nopriecāties, ka nupat gan kājas nevar vairs sabrist slapjas.

Austrumu frontē, aprīlī.

Ltn. Grammaiz.

Erfolgreiche Stosstruppunternehmungen im mittleren und nördlichen Abschnitt der Ostfront

Aus dem Führerhauptquartier 30. April

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im mittleren und nördlichen Abschnitt der Ostfront wurden eigene Angriffs- und Stosstruppunternehmungen mit Erfolg durchgeführt. Vereinigte schwächere Angriffe des Feindes wurden abgeschlagen. Durch Angriffe der Luftwaffe auf Bahnanlagen und rückwärtige Verbindungen erlitten die Sowjets empfindliche Verluste an rollendem Material.

An der Front in Lapland und an der Murmanfront scheiterten erneute feindliche Angriffe unter hohen blutigen Verlusten für den Gegner.

In Nordafrika infolge starker Sandstürme nur rege beiderseitige Aufklärungstätigkeit.

Im östlichen Mittelmeer versenkte ein deutsches Unterseeboot einen Transportsegler des britischen Nachschubverkehrs. Flugplätze der Insel Malta wurden bei Tag und Nacht

mit guter Wirkung bombardiert.

Unterseeboote versenkten an der Ostküste von Nordamerika 6 feindliche Handelsschiffe mit zusammen 33000 BRT und beschädigten ein weiteres grösseres Schiff durch Torpedotreffer.

Die Vergeltungsangriffe der deutschen Luftwaffe gegen Grossbritannien wurden fortgesetzt. In der Nacht zum 30. April griffen Kampffliegerverbände bei guten Sichtverhältnissen die englische Stadt Norwich an. In der Stadtmitte und in Industrieanlagen wurden umfangreiche Brände und starke Explosionen beobachtet.

Bei einem feindlichen Luftangriff auf die Vorstädte von Paris entstanden grössere Gebäudeschäden und Verluste unter der Zivilbevölkerung. Einzelne britische Flugzeuge führten Störflüge an der norddeutschen Küste durch. Zwei britische Flugzeuge wurden abgeschossen.

Sekmīgi triecienspēku pasākumi austrumu frontes vidējā un ziemeļu posmā

Vadoņa galvenā nometnē 30. aprīlī

Brūnoto spēku virspavēlniecība ziņo:

Austrumu frontes vidējā un ziemeļu posmā pašu uzbrukumu un triecienspēku pasākumi risinājās ar panākumiem. Atsīstī atsevišķi vājāki ienaidnieka uzbrukumi. Aviācijas uzbrukumos dzelzceļiem un aizmugures sakariem bojševiki cieta jūtamus ripojošā materiāla zaudējumus.

Lapzemes un Murmanskas frontēs ienaidnieka atkārtoti uzbrukumi sabruka ar lieliem asipainiem pretinieka zaudējumiem.

Ziemeļafrikā stipru smilšu vētru dēļ tikai rosīga abpusēja izlūku darbība.

Vidusjūras austrumos kāda vācu zemūdene nogremdēja angļu apgādes transporta būrienieku. Dienā un naktī ar labiem panākumiem bombardēti Maltas salas lidlauki.

Ziemeļamerikas austrumu piekrastē zemūdenes nogremdēja 6 ienaidnieka tirdzniecības kuģus 33000 ton-

nu koptilpumā un ar torpēdas trāpījumu bojāja kādu citu lielāku kuģi.

Vācu aviācijas atmaksas uzbrukumi pret Lielbritāniju turpinājās. Naktī uz 30. aprīli bumbvedēju vienības pie labas redzamības uzbruka angļu pilsētai Norvičai. Pilsētas centrā un rūpniecības uzņēmumos novēroti plaši ugunsgrēki un stipras eksplozijas.

Ienaidnieka aviācijai uzbrūkot Parīzes priekšpilsētām, bojāts lielāks skaits ēku un zaudējumus cietuši civiliedzīvotāji. Atsevišķas angļu lidmašīnas uzlidoja Ziemeļafrikas piekrastei. Divas angļu lidmašīnas notriektas.

Ruzvelta radoruna

Amsterdāmā, 29. apr. (DNB). Kā angļu ziņu birojs vēstī no Vašingtonas, prezidents Ruzvelts otrdienas vakarā teicis radorunu Savienoto valstu iedzīvotājiem. Ruzvelts runājis par saimniecisko spēku koncentrēšanu, kā arī uzskaitījis tās vietas pasaulē, kurās stāv Savienoto valstu karakuģi un Savienoto valstu kara-spēks Ruzvelts deklarējis, ka sabiedroto nācijas nolēmušas nepieciešamības gadījumā spert soļus, lai aizkavētu kaut vai daļai Francijas okupāciju «izmantot ass valstu militāriem nolūkiem».

Franču koloniju aizsardzībā, teicis prezidents, tagad piedalīsies arī Savienoto valstu lidmašīnas. Drīz vien Savienoto valstu lidmašīnas cīnīsies arī par Eiropas kontinenta «atbrīvošanu». Ir iemesls pieņemt, ka japāņu trieciens dienvidvirzienā apturēts. Vienalga, cik tālu būs tikuši japāņi, Savienotās valstis atradīs līdzekļus un ceļus, ka nogādāt Čangkeišeka armijai lidmašīnas un municiju.

Apgaismojot savu programmu inflācijas apkaršanai, Ruzvelts deklarējis, ka šīs programmas paredzētie soļi skārs katru Savienoto valstu pilsoni.

Nobeigumā Ruzvelts vēl slavinajis angļu «varonību» un atgādinājis, ka Savienoto valstu kara centienus nedrīkst apdraudēt «dažu nodevēju klāgas».

ANGLU BARBARISKAIS UZBRUKUMS KĪLEI

Berlinē, 29. apr. (DNB). Pagājušā naktī notikušais angļu kaujas lidmašīnu uzbrukums Kīlei skaidri liecina par angļu nolūku terorizēt civiliedzīvotājus. Arī šoreiz uzbrukums nevērsās pret militāriem mērķiem, bet tikai pret kultūrvēsturiskām un dzīvojamām ēkām. Visvairāk angļu uzbruka universitātes kvartālam. Trāpīti trīs zinātniski institūti, to vidū medicīnas institūts. Tūpat smagi bojātas divas privātas slimnīcas, kas bija apzīmētas ar sarkano krustu, pie kam šī zīme katrā ziņā galšajā mēnesnīcas naktī bija skaidri saredzama.

Vēsturi veido mūžīgi daudzi likumi, bet nevis marksistiskās frazes.

A. Kaupīna — 6, Smītnieci — 4, un Berlandi — 2. Olimpijas 3. vienība cīnījās: Auzuleja — 4 p., Lūse — 3, J. Kaupīna — 2, Brunīna — 1, Kepare un Janševska — 0.

KULDĪDZNIKI UZVAR LIEPĀJNIEKUS.

Kuldīgā pirmā sacīkste basketbolā un volejbolā risinājās starp Liepājas un Viļā Plūdoņa gimnaziju komandām. Ievērojot liepājnieku lielākās iespējas trenēties un sacensties ar citām vienībām, varēja gaidīt, ka liepājnieki vieglā pievarē kuldīdzniekus. Šoreiz bija jāpiedzīvo pārsteigums, jo abās sacīkstēs uzvarēja Kuldīgas gimnazisti. Basketbolā kuldīdznieki uzvarēja ar 22:20 (12:7). Pārsvārā lielāko tiesu gan atradās liepājnieki, bet tiem neveicās iemetienos. Uzvarētājos visvairāk punktu guva Reiss — 6 p., bet labākais vīrs tomēr bija aizsargs Tilbergs. Liepājniekiem veiksmīgākie punktu guvēji bija Miltiņš — 8 p., un Kiršteins — 6 p., volejbolā kuldīdznieki uzvarēja divos setos — 2:0 un 2:0.

Lavals nesatricināmi tic Vācijas uzvarai

Vīši, 29. aprīlī. (DNB). Francijas ministru prezidents Lavals apspriedē ar Savienoto valstu vēstnieku deklarējis savas valdības nostāju pašreizējās starptautiskās problēmās. Lavals Savienoto valstu vēstniekam paziņojis, ka viņš nesatricināmi tic Vācijas uzvarai un tādēļ uzskata politisko sadarbību ar Vāciju Francijai par pilnīgi nepieciešamu, pie kam sabiedroto uzvara nozīmētu bolševisma ieviešanu visā Eiropā un lai tas nenotiktu, Francijai jāspēj visi iespējamie pretsoļi. Par Savienoto valstu dažādiem uzbrukumiem franču imperijai Lavals deklarējis, ka Francija, vienalga kur arī tas notiks, savas kolonijas aizstāvēs visiem iespējamajiem li-

dzekļiem. Bez tam Lavals vēl norādīja uz franču emigrantu zīdu rosību, kuju mērķis ir ierīkot un franču attiecību jauksana. Šinī jaunumā pa daļai arī esot vainojama Savienoto valstu valdības nedraudzīgā nostāja pret Franciju.

KARA NEPIECIEŠAMĪBU PRIEKŠĀ JĀPIEKĀPJAS VISĀM VAJADZĪBĀM.

Romā, 29. apr. (DNB). Duče vakar pieņēma 98 itaļu provinču prefektus. Pieņemšanā Musolini teica runu, kurā

rā norādīja, ka kara apstākļi paplašina prefektu amatu pilnvaras un prasa no tiem lielākus panākumus.

Itaļu rīta prese, šo runu komentējot, uzsvē, ka Duče vārdos domāts aicinājums visai itaļu tautai par visu augstāk stādīt lielās uzvaras mērķi. Duče ar to griežas pie visas itaļu nācijas, ka kara nepieciešamību priekšā jāpiekāpjas visām vajadzībām un visiem darbiem, kas nav tieši saistīti ar kara operācijām un nācijas dzīvei nepieciešami.

Austrālijas valdība tiešus uzbrukumus Austrālijai uzlūko par «pastāvīgām un nepārejošām briesmām»

Stokholmā, 29. apr. (DNB). Kā vacu ziņu birojs vēstī no Konberas, Austrālijas ministru prezidents Kertins ziņojumā par militāro stāvokli konstatē, ka Austrālijas valdība tiešus uzbrukumus Austrālijai uzlūko par «pastāvīgām un nepārejošām briesmām». Japāna pēc Kertina domām savas pozīcijas Timoras un Jaungvinējas apgabalos var pastiprināt vēl tālāk ar kara spēku un lidmašīnām. Līdz šim japāņu pozīcijas to dienvidu operāciju laikā nav izdevies kaut cik nozīmīgi vājināt.

Austrālijas ministru prezidents paziņojis arī, ka Austrāliju sasnieguši jauni Savienoto valstu kara spēka kontingenti, to vidū esot arī tehniskās vienības.

Nobeigumā Kertins paziņojis, ka noorganizēta «armijas kara konference». Tajā, bez Kertina un brūnoto spēku virspavēlnieka, ietelp arī visi tie ministri un virsnieki, kas būs aicināti apspriesties par vissvarīgākiem stratēģiskiem jautājumiem.

JAPĀNU DESANTS MINDANAO SALĀ.

Tokijā, 29. apr. (DNB). Filipīnu salās operējošo japāņu spēku galvenais štābs ziņo, ka japāņi trešdien isi pirms pl. 4 rītā izcēlušī desantu Mindanao salā, Kota-Poto rajonā. Līdz pl. 8.30 ienaidnieka pretestība salauzta un pilsēta pārgājusi japāņu rokās.

Sports

UZVARAS UN ZAUDĒJUMI BASKETBOLA MEISTARĪBĀ.

Vēlāk kā citus gadus šogad ievadītas Liepājas basketbola meistarību sacensības sīviešu vienībām. Tikai pagājušā svētdienā pilsētās vingrotavā meistarību pirmās kārtas cīņās izgāja visas mūsu sīviešu basketbola vienības. Sacensības bija sevišķi spraigas un savā risinājumā deva šādus rezultātus:

P. D. — L. J. II. 90—11 (58—4). Meistarību sacensību ievadījuma cīņas augstais gala rezultāts sniedz spļigtu ainu par šo vienību spēku samēru. Līdz ar tiesneša spēles ievadījuma svīlpi P. D. vienības meltas ievadīja arī savus lieliskos uzbrukumus pretinieču sargātam grozam. Šie uzbrukumi vienmēr beidzās ar uzvarētāju panākumiem un bumbas veiksmīgā lidojumi istā laikā noslēdzās grozā. Tas pierāda, ka P. D. basketbolistes nopietni gatavojušās šā gada izšķirošām sacīkstēm. Apsveicamas arī L. J. basketbola jaunās cīnītājas ar viņu lielo enerģiju, ko nevarēja iespaidot pat lielais zaudējums. L. J. vienības cīņas spars neapslāpa līdz sacensības pēdējai minūtei, kas ir droša kila, ka turpmākās sacīkstes iegūtā rutina būs šīs vienības panākumu atslēga. P. D. vienības uzvaras izcīnītājas bija: Krūma ar reālizētiem 41 p., Jūrmala — 28, Veldre — 17, Visocka — 2, Korbs — 2, Znotēna un Paegle — 0. L. J. II. vienība cīnījās: Pēce — iemeta 6 p., Sīpkveice — 3, Salme — 2, Cibule, Kestere, Meldre un Blaugdza — 0.

L. J. I — Olimpija I 46—14 (18—9). Līdzšinējās meistarvienības basketbolistes savu cīņu uzsāka ar straujām un veiklām bumbas kombinācijām, pilnīgi pārsteidzot gausāki darbojošās olimpietes. Pēdējās, līdz

pirmā pārsteiguma pārvarēšanai, bija zaudējušas jau 16 p. Puslaika beigū daļā gan savu veiksmi iemetienos rādīja arī Olimpijas basketbolistes, taču lielais L. J. cīnītāju panākums sacīkšu sākumā atļāva tām atpūta doties ar 18—9 p. pārākumu.

Otrā sacensības posmā Olimpijas basketbolistes sevišķi iepriecināja ar savu prasmi bumba nospēlēs, bet viņām pietrūka pēdējā — izšķirošā trieciena, lai tiktu pāri soda laukumam un biežāki iekarotu grozu. L. J. cīnītājas gan guva uzvaru, tomēr nevarēja lepoties ar tik skaistu spēli, kādu viņas redzētas piekopjam agrāk. Vienīgi Lejniece parādīja savā darbībā lielu progresu. Pārējās L. J. vienības dalībnieces, domājams, tiks par sevīm runāt nākotnē. L. J. I. vienība komplektējās šādi: Lejniece ieguva 18 p., Orbe—14, Lullēna—10, Ledāja — 4 un Pazare — 2. Olimpijas I vienības pārstāvis bija: Jēkabsons — 8 p., Kalniņa — 3, Ziverte — 3, Kēniņa un Ose — 0.

Olimpija II — Olimpija III 32—10 (10—4). Olimpijas II vienība, kas agrāk startēja zem «Kopsoļa» nosaukuma, par savām spējām jau daudz likusl runāt. Šoreiz spraigā sacensībā, pieveicot savas bieģrības III vienību, uzvarētāju sniegums arī nav smādējams. Vienīgi izskauzama būtu stipri ķermeniskā darbība, kas nereti bija par iemeslu lielām sadursmēm ar pretspēlētājam. Zaudētājam — olimpietēm Nr. 3 nepavisam negribēja padoties iemetienā. Arī aizsardzības darbs nebija slavējams, jo bieži atļāva pretiniečiem brīvām tikt pie grozu guvumiem. Olimpijas II vienība redzējām: Strēlnieci ar izcīnītiem 13 p., Pērkoni — 7,

Angļi atzīst Burmas stāvokli par kritisku

Amsterdāmā, 29. apr. (DNB). Stāvoklis Burmas frontē pēc pašu angļu ziņojumiem ar katru dienu kļūst kritiskāks. «Daily Express» militārais redaktors Morlejs Ričards par operāciju norisī Burmas frontē, starp citu, raksta: «Visas pazīmes liecina, ka kauja ap Burmas ceļu tagad galīgi zaudēta. Japāņi vārda tiešā nozīmē uzskākuši istu tropu zibenzbrukumu un katru dienu virzās uz priekšu vismaz 10 jūdzes. Sabiedroto stāvoklis ir ļoti nopietns. Ameriķaņu spēku galvenais štābs Burmā evakuējies un tie nedaudzīe lidaparāti, kas amerikāņiem Burmā vēl palikuši, pēc visām zīmēm spriežot, turpmāk operēs no aerodromiem Kīnā.»

Arī angļu ziņu dienesta militārais komentātors Annalists atzīst, ka stāvoklis Burmā patlaban kļūst kritisks. Japāņiem izdevies apiet angļu un ķīniešu frontes labo flanku un tie patlaban atrodas starp Loilemu un Halpavu, pie Mandalaņas — Lašo šosejas. Annalists atzīst, ka angļu virspavēlniekam Burmas frontē ģen. Aleksandram piegādāt papildspēkus tikpat kā neiespējami. Turpretim Čungkingas prese arvien neatlaidīgāk uzstāda prasību par sabiedroto spēku papildināšanu Burmas frontē.

Čangkeišeka armijas laikraksts Burmas fronti apzīmē par izšķirīgu kara lauku visā Āzijas dienvidaustrumu un Klusā okeana dienvidrietumu daļā. Ir visai iespējams, kā uzsvē Čangkeišeka laikraksts, ka kauja par Burmu kļūst par izšķirošo faktoru visas šīs cīņas norisē.

Angļu virspavēlniecības Jaundelhijā publicētais ziņojums vēstī, ka japāņi smagi bombardējuši Lašu pilsētu, Burmas dzelzceļa gala punktu. Visa pilsēta palaban atrodas liesmās. Angļu ziņu dienests vēl vakar publicēja speciālziņojumu no Čungkingas, ka japāņu aviācijai izdevies sasniegt Lašu priekšpilsētas.

Latviešu laukstrādniekiem Vācijā klājas labi

Pirms dažām nedēļām uz Vācijas darbā aizbrauca zināms skaits latviešu laukstrādnieku un laukstrādnieču. Laiku pa laikam piederīgie Latvijā saņem no viņiem vēstules. Tās liecina, ka viņiem Vācijā klājas labi. Pavedīsim šeit dažus vēstulju izvilkumus.

Anna Sloka raksta vecākiem Kurmāles pag. «Dīķkalnos»:

Mīlie vecāki!
... Isā laikā šī jau ir trešā vēstule, ko Jums rakstu. Man iet patiešām labi. Es dzīvoju Bollingstedtā. Šeit retums atsevišķas saimniecības, vairāk šeit ciemi. Visas mājas skaisti krāsotas, moderni ierīkotas ar ūdens vadu un elektrību. Šķūņi atrodas daudz lauksaimniecības mašīnu. Darba nav visai daudz. Mums šeit ir 8 govīs, bet pie slaukšanas man vienmēr kāds palīdz. 6-os no rīta celamies, tad slauc govīs. Pēc tam ēdam

brokastis, kurās parasti ir kafeja, maize, sviests un tauki. Tas pats ir arī launagā. Pusdienās dod dažādus ēdienus, vai nu kartupeļus ar mērci un saldo ēdienu vai atkal zupu. Es tīru istabas un palīdzu arī virtuvē. Esmu ar darbu šeit apmierināta. Tuvumā dzīvo daudz pazīstamu meiteņu no mūsu pagasta. Ceru, ka vasaras mēneši paies itin ātri.

Sveiciniet pazīstamos un esiet arī paši sveicināti no Jūs u Anna s.

Viktors Gebauers raksta piederīgiem Kurmāles pag. «Vitolīnos»:

... tā, un tagad es Jums pastāstīšu, kā man labi klājas. Saimniecība atrodas Meklenburgā, kā Jūs to redzat jau no adreses. Saimniecībā ir 19 ha aņamzemes un tā iekārtota ļoti moderni. Kūti atrodas 3 zirgi, 17 govīs, 20 cūkas, 30 vistas, tikai aitu nav. Zirgu apkopšanu saimnieks neuztic nevienu, to viņš dara pats. Man uzdots govīs 2 reiz dienā pakaisīt, notīrīt u. t. t. Ka man labi iet, to varat man ticēt. Man ir pašam sava tīra istaba un 5 reizes dienā mēs dabūjam ēst. Arī citādi nav tik vientuļi, jo netālu dzīvo arī Kopštāls no mūsu pagasta un vēl citi pazīstami. Par mani nebēdājaties, drīz rakstīšu Jums atkal.

Sirsniņus sveicienus sūta visiem Viktors Gebauers.

Roberts Hartmans raksta vecākiem Kabiles pag., Bieču mājās:

... un tagad, mīļā māmiņ, pastāstīšu Tev, kā man ir gājies, kopš esmu no Tevis projām. Brauciens uz Vāciju bija ļoti patikams, vilcienā spēlējām mandolinu un kartis. Mēs braucām cauri Lietuvai un tālāk caur Berlīni. Tad nāca Lībeka, Hagenova un kā tās pilsētas visas sauc. Saimniecība, kurā esmu tagad nodarbināts, atrodas starp Boisenburgu un Hagenovu. Manā kopšanā atrodas 2 zirgi, 13 govīs,

16 cūkas un 35 vistas. Pie mums Latvijā govīs un cūkas kopj sievietes, šeit to dara vīrieši. Es dzīvoju kādā ciemā, kur vienkopus atrodas ap 20 saimniecību. Ir ļoti labi sagādājies, mēs esam šeit visi kabilieši kopā, un tik daudz strādāt kā mājās šeit arī nevajaga. 7-os no rīta darbi sākas un vakarā 8-os esam atkal brīvi. Piecas reizes dienā dod paēst. Vakaros saņemam visi kabilieši kopā, tad runājam par dzimteni un spēlējam kartis. Apkārtne šeit ļoti skaista, — kalni, upes, ezeri, tomēr domas kavējas vienmēr dzimtenē.

Slikti ir tikai tas, ka neprotu nemaz vāciski. Saimnieks man stāsta šo un to, bet es nekā nesaprotu. Dēls viņam frontē, mājās atrodas vecāki un viena meita. Viņi visi ir ļoti laipni pret mani.

Sirsniņus sveicienus sūta Roberts.

Marija Talberga raksta saviem piederīgiem Kuldīgā, Pēteru ielā 8:

... man iet labi. Šodien pusdienā ēdām vistas cepeti un kā saldo ēdienu auzu pārslas ar olām. Mēs bijām divi vien mājās, visi pārējie bija aizgājuši viesos. Saimniece pret mani ir ļoti laba un dod man vienmēr to labāko. Launagā ēdām kūkas un kafeju — šodien jau ir Lieldienas. Varenā nopirku sejas kremu, odekolonu, kakla rotu un rokas sprādzi. Irma nopirka par 1,85 RM koka tupelītes. Vairāk pašreiz nebija, citādi būtu arī sev tādas iegādājusies. Darba man ir pietiekoši: 12 govīs, 4 cūkas, daudz vistas un tītari, 3 kaķi un viens liels suns — man Harrijs. Šeit valda ļoti liela tīrība, viscauri krāsotas grīdas, moderni aizkari. Virtuvē viss spīd un laistās un kūti var iet pat ar lakkurpēm. Viss cementēts un visur pievilkti ūdensvadi.

Marija Talberga.

Nacionālā darba svētku dienu Kuldīgā

atzīmēs ar svinīgu aktu saplāksņu fabrikas «Vulkāns» zālē, kurā pl. 12 pulcēsies uzņēmumu strādnieki un iestāžu darbinieki. Akta atklāšanas runai sekos arod biedr. pūtēju orķestra koncerts. Strādnieku bērni, kurū vecāki sastāv arod biedrībā, saņems svētku veltes.

Saldū nodibinājusies latviešu kaņavīru atbalstīšanas kopa

Tautas palīdzības Saldus pilsētas organizācija, ziedošanu ceļā, kā arī rīkojot koncertus, teātra izrādes un priekšlasījumus, līdz šim savākusi 6193 RM. Ievērojot, ka Saldū trūcīgo un karā cietušo samērā maz, pabalsti izsniegti tikai 25 gadījumos. Pilsētas pamatskolas pabalstītās ar 400 RM, kā arī trūcīgiem skolēniem izsniegtas saziņotās drēbes un 62 pāri klikatīņas. Lielākus līdzekļus prasa veselības kopšanas punkta uzturēšana. Lielu atsaucību ar 800 apmeklētājiem guvis lekciju cikls «Dzīves ceļš», kurā piedzīvojuši audzinātāji un sabiedriski darbinieki centušies parādīt jaunatnei pareizo ceļu, kas ved uz pilnvērtīgu dzīvi. Pie Tautas palīdzības nodibinājusies latviešu frontes cīnītāju atbalstīšanas kopa, kas H. Strautmanes vadībā rūpēsies arī par latviešu kaņavīru piederīgiem. Tāpat nodibinājusies pilsētas izdaiļošanas un labierīcību kopa dārznieka A. Zandberga vadībā.

GROBIŅAS LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBA

sestdien, 2. maijā, Grobiņas pamatskolas telpās rīko teātra izrādi. Uzvedis R. Blaumana lugu «Zaļi». Izrādei sekos groziņu vakars. Sākums pl. 20.

Amtliche Bekanntmachungen Anordnung

Alle im Gebiet Kurland tätigen mittleren und höheren Lehranstalten (Fach- und Gewerbeschulen jeder Art, Gymnasien u. s. w.) reichen mir bis zum 10. 5. 42 ein Verzeichnis ihrer volksdeutschen Schüler und Schülerinnen ein.

- Das Verzeichnis muss enthalten:
1. Laufende Nummer.
  2. Name und Vorname des Kindes.
  3. Geburtsdaten.
  4. Schule und Schulklasse.
  5. Name und Beruf des Erziehungsberechtigten.
  6. Anschrift.
- Fehlanzeigen ist erforderlich.
Libau, den 29. April 1942.
Der Gebietskommissar von Kurland
gez. Dr. Alnor.

Bekanntmachung

Betrifft: Beginn und Ende der Verdunklung im Gebiet Ostland (Litauen, Lettland und Estland).
Die Verdunklungszeiten für Lettland sind wie folgt festgesetzt:
V. 3.— 9. 5. 42 Verdunkl. v. 20.35—3.55 Uhr
" 10.—16. 5. 42 " " 20.50—3.40 "
" 17.—23. 5. 42 " " 21.05—3.30 "
" 24.—30. 5. 42 " " 21.15—3.15 "
" 31.— 6. 6. 42 " " 21.25—3.05 "
Libau, am 30. April 1942.
Der SS- und Polizeistandortführer
Libau.
Im Auftrage:
Graff.

Rev.-Ltn. d. Sch P. u. Adj.

Für Schwarzhandel bestraft

Die Inhaberin des Friseurgeschäftes, Rainis Str. 25, Frau Minna Jaungelsis, ist von mir mit 500,— RM bestraft, da sie wiederholt für das Legen von Dauerwellen u. s. w. Lebensmittel verlangt und genommen hat.
Libau, den 30. April 1942.
Der Gebietskommissar
Preisüberwachung.

Oficiāli paziņojumi Rikožums

Visām Kurzemes apgabala vidējām un augstākām mācības iestādēm (visāda veida aroda un amatniecības skolām, ģimnazijām u. t. t.) līdz 1942. g. 10. maijam jāiesniedz man savu vācu tautības skolnieku un skolnieču saraksts.
Sarakstam jāsatver:
1. Numurs pēc kārtas.
2. Bērņa uzvārds un vārds.
3. Dzimšanas dati.
4. Skola un klase.
5. Personas vārds un nodarbošanās, kam tiesības bērnu audzināt.
6. Adrese.
Jāpaziņo arī, ja tādu nav.
Liepājā, 1942. g. 29. aprīlī.
Kurzemes apgabala komisārs
Dr. Alnor's.

Paziņojums

par aptumšošanas sākumu un beigām Austrumu apgabalā (Lietuvā, Latvijā un Igaunijā).

- Aptumšošanas laiks Latvijai noteikts šādi:
No 1942. g.	
3. V — 9. V	aptumš. no pl. 20.35—3.55
10. V — 16. V	" " 20.50—3.40
17. V — 23. V	" " 21.05—3.30
24. V — 30. V	" " 21.15—3.15
31. V — 6. VI	" " 21.25—3.05
- Liepājā, 1942. g. 30. IV.
SS- un policijas Standortführer'a
Liepājā uzd.
Graff's.
Aizsargpol. lec. ltn. un adjut.

Sodīta par spekulatīvu tirdzniecību

Esmu sodījis frizieru veikala turētāju Minnu Jaungeizi Raina ielā 25 ar RM 500,—, jo viņa atkārtoti pieprasījusi un pēmusi pārtikas līdzekļus par ilgvilņu lielkšanu un t. t.
Liepājā, 1942. g. 30. aprīlī.
Apgabala komisārs.
Cenu uzraudzība.

Arodizglītība kāpina darba ražību

Marksisma vēsturiskā kļūda un liberālisma neveiksmes cēlonis ir meklējams tanī apstākļi, ka nedz vienam, nedz otram nav izdevies sniegt strādniekiem un uzņēmējiem tādu ideju, kas piepildītu arodniecisko darbu ar jēgu, kas paceltos pāri ikdienišķai dzīvei. Marksisma un liberālisma pamatā ir doma, ka visi cilvēki ir vienlīdzīgi. Tamdēļ arī gadu desmitus darbu uzskatīja nevis kā personīgu sniegumu, bet kā precī, kurū strādājošam bija pēc iespējas dārgāk jāpārdod, tādēļ darbs kļuva par nepatīkamu nastu.

Tagad, turpretim, arvien vairāk sāk atzīt domu, ka cilvēki nav vienlīdzīgi, un ka no tautas kopības viedokļa raugoties, arī viņu darba nozīme un vērtība ir dažāda. Mēs šodien zinām un atzīstam, ka cilvēka spējas un dotības ir dažādas. Tas mums uzliek pienākumu atbalstīt starp strādājošiem spējīgākos un katram ierādīt to vietu, kurā tie, pateicoties savām spējām, varētu uzrādīt izcilus sasniegumus. Šajā sakarībā jānorāda uz sevišķi plašiem uzdevumiem, kas jāpilda padomdotuvei arodjautājumos. Bet jāuzsver, ka padomiem arodizvēles jautājumos jābalstās uz skaidru aroda plānu, lai izvairītos no darba spēka nepareizas virzīšanas. Tam seko arodniecisko spēju kopšana, vairošana un attīstīšana. Spējas jāattīsta plānveidīgi, arodizglītības ceļā. Šai attīstībai jānorit pakāpeniski, no mācekļa līdz zellim un tālāk līdz meistaram. Meistars jau patstāvīgi pārvalda savu darbu, kas viņam dod pašvērtības sajūtu. Šīs spējas vēl nostiprinājas darbā. Bez spējām jābūt arī zināša-

Paziņojums

Žurnāla «Satiksme un Tehnika» abonementa maksa paaugstināta sākot ar žurnāla iznākšanas otro pusgadu (ar š. g. jūnija numuru) un noteikta: RM 3,60 pusgadam un RM 7,20 gadam. Tie abonenti, kas jau pasūtījuši žurnālu, uzaicināti izdarīt attiecīgas piemaksas Latvijas ceļu departamenta 4. rajona kancelejā, Liepājā, Uliha ielā 44, ist. 8 (tālr. 2043) līdz š. g. 5. maijam. Abonentiem, kas attiecīgas piemaksas līdz minētam datumam nebūs izdarījuši, žurnāla piesūtīšanu pārtrauks. Aizrādu, ka pienem žurnāla abonementu arī otram pusgadam, Latvijas ceļu dep-ta 4. rajona priekšnieks.

nā m. Katram jāsaprot savs arods, t. i. jāzina, uz kādiem pamatiem tas balstās, jāsaprot arī tās saites, kas to vieno ar pārējiem arodiem. Šīs arodnieciskās zināšanas vislabāk sniedz arod- un darba skolas.

Uzņēmuma vadītāja pienākums ir personīgi gādāt par darba izglītību un rūpēties par visu viņa uzņēmumā nodarbināto izglītību, sākot ar jaunatni un beidzot ar pieaugušajiem. Tagad, kad pasaules cīņā izaug jauna telpas un spēku sadalīšanas kārtība un miljoniem vīru atrodas pie ieročiem, šis pienākums kļūst par katēgorisku prasību, jo pašlaik katras arodizglītības mērķis ir ražības celšana.

Darba spēkiem arvien vairāk samazinoties, rodas nepieciešamība pēc iespējas lietderīgāk izmantot darba spēku, nevienam neuzlikt pārāk smagas nastas un katram tikai to piemērotāko, lai tas kāpinātu ražību līdz maksimumam. To visvieglāk sasniegt ar sistematisku pieaugošu izglītošanu. Ka šajā ziņā vēl ir neizmantotas rezerves darba ražības celšanai nav apšaubāms.

Neviens tautsaimnieciski nozīmīgs uzņēmums nedrīkst izvairīties no šī pienākuma izpildīšanas. Kas to darīs, kaitēs nevienam pats sev, bet arī kopējai tautsaimniecībai.

Darba spēka samazināšana jāapkaņo ar tehniskas pilnības sasniegša-

nu un darba koncentrāciju labākajos uzņēmumos. Pieredze mums jau pierādīja, ka tam nav jānotiek vienīgi lielajos uzņēmumos. Reichskomisāra pilnvarotais arod biedrību lietās jau ievadījis plašus arodizglītības pasākumus ģenerālapgabalos. Bez sistematiskiem priekšlasījumu cikliem dažādām arodgrupām, par kuriem vērojama sevišķi dzīva interese, izveidojies vēl vesels darba skolu tīkls, ko nemitīgi paplašina. Šinīs skolās plānveidīgi padziļina un paplašina aroda zināšanas un prasmi. Rīgā vien tagad darbojas jau 7 tādas darba skolas, kurās jau reģistrējušies vairāk kā 600 «skolnieki». Skolā gūto zināšanu padziļināšanai kalpo arodgrāmatas un arodraksti, kas iznāk jaunos izdevumos un ir katram pieejami. Arvien lielāku piekrišanu atrod doma par mācības darbnīcu ierīkošanu, kas ir vispiemērotākais iestādījums arodizglītības paplašināšanai. Arī lauksaimniecība nav aizmirsta. Valodas kursoš desmitiem tūkstošu darbinieku papildina savas zināšanas vācu valodā.

Austrumu apgabalā šis darbs atrodas vēl tikai sākuma stadijā. Mēs esam sākuši iet jaunus ceļus, kurī katram pavegt iespējamības paplašināt savu arodizglītību. Tagad ikvienu pienākums ir izmantot viņam dotās iespējamības.
Wilhelms Thenn's.

Skrudenieku rosme drāmatiskā mākslā

Nebūs daudz ugunsdzēsēju biedrību, kas bez sava tiešā uzdevuma — sargāt iedzīvotāju mantu no uguns briesmām, pievērstos arī plašākam kultūras darbam. Izņēmums šai ziņā ir Skrudas ugunsdzēsēju biedrība, kas izvērtusies par sabiedriskās dzīves rosinātāju plašākā apkārtnē. Biedrība, kurū jau 13 gadu vada Fr. Gross, pastāvīgākam darbam saistījusi profesionālu režisoru K. Blumbergu, kurš noorganizējis drāmatisko ansambli 25 personu sastāvā. Ansambli šinī sezonā iestudējis 7 pirmizrādes, dodams dažādās vietās 13 izrādes, kāds sasniegums provinces apstākļos ir vairāk kā slavējams. Šinī sezonā paredzētas vēl 3 pirmizrādes, starp tām Jāņos brīvdabas izrāde Skrudā — J. Lejņa «Ne brauc tik dikti». Svētdien ansambli viesojās Kuldīgā ar J. Bračas «Velnī» izrādi. Šai lugā risināta tā paša problēma, kā klasiskajā R. Blaumana drāmā «Indrānī» — «jauno» un «vecu» cīņa par lauku mājas

labklājību. Tikal «jaunie» šē parādīti simpātiskākā raksturojumā kā «Indrānos». «Vecu» pārstāvis Kūkuma tēvs ir tas pats sirsnīgais Indrānu tēvs, tikai raksturā nenoteiktāks, viegli pakļaujams citu gribai. Galveno lomu tēlotāji: B. Brasliņa (Made), H. Ruda (Andrejs), A. Zidera (Marga), E. Felds (Osvalds); E. Jurševskis (Veiders) un arī pārējie savu uzdevumu veica atzīstami, dažs pat tuvodamies profesionāla aktiera tēlošanas māka, kas nepārsniedzami ir režisora K. Blumberga (tēloja Kūkuma tēvu) pilnīgu augli. No amatieriem visvairāk aplausu izpelnījās Made, tikai viņas tēlojums šķita nedaudz pārspīlēts; Marga izrunā pārāk deklamēja. Ar saviem sasniegumiem drāmatiskās mākslas kopšanā skrudenieki ir labs piemērs un mudinājums citiem lielākiem centriem — sevišķi Kuldīgas un Saldus pilsētai.
E. Arums.

Dejas ap Maija koku ievada darba svētkus

Nacionālā darba svētku svinības Liepājā ievadīja vakar ar svinīgu Maija koka ievēšanu pilsētā, tā simbolizējot ziedoņa atnākšanu. Latviešiem šāda tradīcija vēl ir sveša, bet vācu tautā tā dziļi iesakņojusies jau no seniem laikiem un Maija koks vienmēr bijis tautas kopības un jaunā pasaules uzskata simbols.

Sagaidīt Maija koku, Raiņa parkā pulcējās skolu jaunatne. Zaļais laukums ātri pildījās ar jaunatni, kas šurp bija nākusi savu skolotāju pavadībā. Laukumu no visām pusēm ieslēdza ļaužu tūkstoši. Isi pirms pl. 18, zaļumiem rotātā pajūgā, laukumā ievada zaļo Maija koku — apm. 12 metru garu egli rotātu ar Lielvācijas valsts un latviešu tautas nacionāliem karodziņiem un dažādu amatu simboliem. Maiznieku arodu puda liels klīngēris un kviešu vārpas, mūrnieku arodu — āmurs ar līmenrādi, kurpnieku — liels zābaks ar āmuru, drēbnieku — šķēres, audēju — atspoles un aužamie stāviņi, daiļkrāsotāju — paletes ar krāsu sarenēm, miesnieku — vērsa galva ar cirviem, frizieru — liela ķemme un šķēres un baldnieku arodu — ēvele. Tieši pl. 18, atskanot gājiena vadītāja signālam, sakustējās jauniešu rindas un, orķestriem spēlējot maršus, sākās gājiens cauri pilsētai uz Kuršu laukumu. Aiz Lielvācijas valsts, latviešu nacionāliem un skolu karogiem, vingrā solī gāja skolnieku slēgtās rindas. Daudzas skolnieces bija tērpušās krāšņajos latviešu tautas tērpos. Tur bija Nicās,

Sakarā ar Nacionālā darba svētkiem 1. maijā mūsu laikraksta pēcsvētku numurs iznāks jau sestdien, 2. maijā, 3. maijā laikraksts neiznāks. Mūsu laikraksta kantoris būs atvērts kā parastās darba dienās līdz pl. 18, bet rīt kantoris būs slēgts.

Rucavas, Bārtas, Kuldīgas un daudzu citu novadu tērpi, viens par otru skaistākās krāsās. Aiz pamatskolu audzēkņiem, pajūgā veda Maija koku. Gar abām pusēm to ieslēdza tautu meitu goda ierinda. Gājienam noslēdza vidējo mācības iestāžu audzēkņi. Trim pūtēju orķestriem spēlējot latvju tautas maršus, gājieni pa liepājnieku pārpilnām ielām virzījās uz Kuršu laukumu, kur jau ieslēdza ļaužu mūris. Gājienam ar Maija koku uznākot laukumā, spēlēja Liepājas latviešu kārtības sargu orķestris.

Sagaidīt skolu jaunatni un Nacionālā darba svētku simbolu, bija ieradusies arī vācu armijas un policijas pārstāvji un latviešu brīvprātīgo bataljonu virsnieki, Liepājas pilsētas vecākaļi, aprīnķa vecākaļi un iestāžu vadītāji. Orķestrim atkal no jauna spēlējot maršu, laukuma vidū, kur jau iežogoja augstos karogu mastos plivojošie Lielvācijas valsts un latviešu sarkanbaltsarkanie karogi, uzstādīja

Maija koku. Aplī ap to nostājās skolnieces tautiskos tērpos.

Pl. 19, orķestra skaņu sveikti, laukumā ieradās Kurzemes apgabala komisāra štāba vadītājs Lensing's ar atbildīgiem apgabala komisāra darbiniekiem. Tūlīt pēc tam sākās arī jauniešu priekšnesumi — tautas dejas. Lokā ap Maija koku vijās vairāk kā 500 dalībnieku skaistās latviešu tautas dejās, gūstot lielu atsaucību skatītāju tūkstošos. Kad dejots un rotājās bija gana, skolēni devās uz mājām. Ejot garām apgabala komisāra darbiniekiem, tie atkal aplaudēja, šoreiz gan vairs ne pašiem dejojājiem, bet viņu krāšņajiem tautiskiem tērpiem. Arī ļaužu Kuršu laukumā palika mazāk, tomēr vēl līdz lielai tumsai ļaužu bariņi nāca un gāja, aplūkodami un priecādamies par pirmo reizi pie mums redzēto Maija koku, kur jau bij sācis sidrabot spožais mēness.

Klāt skaistais maijs

Agrāko gada gājumu kalendāros maijs bija apzīmēts arī kā lapu mēnesis, kā to arī vēl tagad nosauc mūsu tautas vecākie locekļi. Maijs ir vispopulārākais mēnesis gadā — ilgots un apdzējots. Maiju mēdz dēvēt par — ziedošo. Un tiešām, maijā mūsu daba uzplaukst krāšņos ziedos, pavasaris sparīgi sāk pildīt savus atbildīgos pienākumus. Līdz ar ziediem dabā arī cilvēks izplaukst romantiskās ilgās, tāpēc maijs ir arī mīļtāju un dzejnieku mēnesis.

Mūsu senču ticējumos maijam bijusi liela nozīme: ja maijs dzests, tad paredzama auglība druvās. Labas izredzes lauksaimniekiem sola slapjš aprīlis un vēss maijs. Arī pērkonis maijā norāda uz bagātu ražu. Laika vērotāji atzīmē, ka 7.—10., 14., 15. un 17. maija pērkonis vēsti sausu vasaru. Kāds laiks 11. un 13. maijā, tāds būs visu vasaru. Pēc 1. maija vai Lapu dienas vēro: ja tā milīga — būs labs rudens. Plikpauriem noderot maija rasa: ja vakara mēnesnicā ar to ieziežot galvu, mati augot veidrē griezdami. No senām parašām, kas latviešiem saistās ar 1. maiju, pieminams, ka šai dienai lopi dzīti mājā no ganībām pusdienā un ganiem dots ēst pantāgu, tad bijis daudz piena. Lapu dienā jāsalasa bēr-

zu pumpuri, kurus aplejot ar degvīnu, iegūstam zāles pret vēdergraižēm.

1. maijā šogad pirmo reizi mēs līdz ar pārējām Eiropas tautām svinām Nacionālā darba svētkus. 24. Maijā būs Vasarsvētki. Maijs iezīmējis arī ar lieliem vēsturiskiem notikumiem mūsu tagadējā laikmeta izšķirēja posmā. 1940. gada 10. maijā sākās liels karagājiena rietums, kad Lielvācijas armija uz sāka savas uzvarām vainagotās cīņas Eiropas atbrīvošanai no Zidiskajiem plūtokratiem, lai pēc gada sāktu savu lielo cīņu austrumos pret boļševismu. 14. maijā jau kapitulēja Holandes armija, bet 28. maijā — beļģu armija. Maijs salstījis arī ar mūsu galvaspilsētas Rīgas atbrīvošanu no boļševikiem — tas bija 1919. g. 22. maijā, kad šinī cīņā krita Hans von Manteuffel's. Pēc 22 gadiem, tikai apm. mēnesi vēlāk, vācu armija boļševikus padzina no Rīgas otrreiz.

Pēdīgi vēl par maija gaviļniekiem un gaviļniecēm. Maijā vārda dienas iekrīt: Maijām, Mildām, Valijām, Irēnām, Emilijām, Dzidrām, kā arī Klāviem, Eduardiem, Viļiem un citiem, kurus sveiksīm ar bagātīgajiem pavasara ziediem, ko mums būs izplaucējis ziedonis maijs...

Aizputes aprīnķa pagastu pašvaldību inspicēšana

Aizputes aprīnķa lauksaimniecības vadītājs Baranovskis, kopā ar aprīnķa vecāko agronomu J. Štrausu un lopkopības vecāko instruktoru A. Cirsī, šinīs dienās inspekcijas nolūkos apmeklēja pagastu valdes. Lauksaimniecības vadītājs pašvaldību darbiniekiem deva norādījumus par obligātorisko nodevu pildīšanu un daudz citos jautājumos. Pagastu valdēm, kopīgi ar lauksaimniecības biedrībām, jāpieliek visas pūles, lai šinī pavasarī apšētu visas zemes platības, pievērsot sevišķu vērību kartupeļu stādīšanai, kā arī citām sakņaugu kultūrām. Aizputes aprīnķī sēklas materiāla pietiks, izņemot nelielus daudzumus ābolīņa un timotiņa. Patlaban laukos visur jau liela rosība. Zemes apstrādāšana rit pilnā gaitā.

Šaudot nodedzinājis šķūni

Rucavas pagastā Līnu māju saimniekam Jānim Cinkusam nodega šķūnis. Policijas izmeklēšanā noskaidroja, ka ugunsgrēks izcēlies aiz Jāņa Strauta neprātīgas rīcības. Strauts dzērumā šaudījis ar šauteni šķūni, no kā šķūnis aizdedzies. Saimnieks Strautu brīdinājis neālēties, bet viņš neklaušījis. Lauku iecirkņa mirtiesnesis J. Strautu sodīja ar 100 RM vai 1 mēnesi arestā.

M Ā K S L A

VIESIZRĀDES MAIJA.

Liepājas operas un drāmas teātra vadībai izdevies sarunāt Liepājas teātrim vairākas viesizrādes maija mēnesī. 4. un 5. maijā notiks bijušās Pēterburgas Marijas teātra solistes un Latvijas Nacionālās operas primabalerīnas H. Tangijevas - Birznieces baletvakars. Piedalās Rīgas operas baletsolisti Galina Cernova, Arvids Ozoliņš un Vitalijs Ošiņš. Liepājas operas un drāmas teātra orķestris viesdiriģenta Otto Karla vadībā. Programā K. M. von Webera «Rozes gars», (Michaila Fokina choreogrāfija, Leona Baksta tērpi). Bez tam P. Čaikovskis, A. Dvoržaks, J. Medīnš, G. Rossini, Fr. Šopens, Albeniz's, R. Schumann's un Fr. Liszt's. 11. un 12. maijā paredzēts Mirdzas Griķes, Martas Albeirngas un Jāņa Grauda baletvakars. Maija otrajā pusē, laikam 21. maijā, Liepājas teātri viesosies Artūrs Friedrieks - Kavara, kurš dzirdēsīm Don-Hozē lomā «Karmenā», kā arī atsevišķā koncertā.

Paziņojums par pārtikas kartiņu izsniegšanu 3. periodam

Pārtikas kartiņas III periodam Liepājas iedzīvotājiem izsniegs sākot ar š. g. 4. maiju. Visas uz kartiņu atjaunošanu attiecošās lietas jākārtro namu īpašniekiem vai pārvaldniekiem par viņu īpašumā vai pārraudzībā esošo namu iedzīvotājiem. Namu īpašniekiem, vai pārvaldniekiem jāstāda viņu īpašumā vai pārraudzībā esošo namu visu iedzīvotāju saraksts uz sevišķi veidlapas. Veidlapas saņemamas P. V. tirdzniecības nodaļā, Kūrmājas pr. 2. Par katru namu jāstāda atsevišķs saraksts. Ierakstot iedzīvotāju sarakstā namā dzīvojošās un pierakstītās personas, namu īpašniekiem vai pārvaldniekiem iepriekš jāpārbauda, vai apgādes grāmatiņā uzdotā adrese saskan ar dzīves vietu. Ja adrese nesaskan, tad persona nav ierakstāma sarakstā, bet tai jānorāda griezties tirdzniecības nodaļā, līdzņemot personu dokumentus adresu pārreģistrēšanai.

Iedzīvotāju saraksts jāraksta divos eksemplāros. Iedzīvotāji ierakstāmi tāni pēc vecuma grupām:

- I — bērni, kas dzim. 1939. g. 18. maijā un vēlāk;
- II — bērni, dzimuši laikā no 1928. g. 18. maija līdz 1939. g. 17. maijam.
- III — pārējie iedzīvotāji.

Katra grupa ierakstāma stingrā alfabētiskā kārtībā un atdalāma viena no otras. Zidus jāraksta uz atsevišķa saraksta, nešķirojot pēc grupām.

Saraksti, līdz ar visu sarakstā minēto iedzīvotāju apgādes grāmatinām, jāiesniedz tirdzniecības nodaļā, Kūrmājas pr. 2. otrā stāvā, sekojošā kārtībā pēc namiem no ielām, kurus nosaukumi sākās:

4. maijā ar burtu A, B,
5. " " " C, C. D,
6. " " " E, F,
7. " " " G, H,
8. " " " I, J, K,
9. " " " L, M, N, O,
10. " " " P, R,
11. " " " S, S.
12. " " " T, U, V,
13. " " " T, U, V,
15. " " " Z, Z.

Šī kārtība attiecas uz visu pilsētu un stingri ievērojama, jo apgādes grāmatiņas jauno kartiņu izsniegšanai pieņems tikai noteiktās dienās.

Piezīme: Ja ielas nosaukums sastāv no diviem vārdiem, tad jāiesniedz pēc pirmā vārda pirmiem burtiem. Jāraksta ielu jaunle nosaukumi.

Iesniedzot apgādes grāmatiņas, namu īpašnieki vai pārvaldnieki saņems kvītījumu uz saraksta otrā eksemplāra ar atzīmi, kad viņiem jāierodas saņemt apgādes grāmatiņas un kartiņas. Namu īpašniekiem vai pārvaldniekiem jāiesniedz apgādes grāmatiņas un jaunās kartiņas viņu īpašumā vai pārraudzībā esošo namu iedzīvotājiem pret parakstu uz saraksta otrā eksemplāra, kas jāuzglabā.

III periodā tiks izdotas maizes, gaļas-sviesta, pārtikas un iepirkšanās kartiņas. Kartiņu īpašniekiem uz kartiņām pašiem jāuzraksta uzvārds un vārds, bet uz iepirkšanās kartiņām — arī apgādes grāmatiņas serija un Nr. Kartiņas bez šādiem uzrakstiem nebūs derīgas.

Par iedzīvotāju apgādes grāmatiņu kārtīgu un savlaicīgu iesniedzšanu, apgādes grāmatiņu un kartiņu savlaicīgu izsniegšanu to īpašniekiem, atbild namu īpašnieki un pārvaldnieki.

E. Henkels,

Tirdzniecības nodaļas vadītājs.

Z. Rāva,

vec. darbvedis.

Brivizrādes strādājošiem

Sakarā ar Nacionālā darba svētkiem 1. maijā, Liepājas operas un drāmas teātri rīt notiek divas izrādes strādājošiem: pl. 15.30 D. Nikodemī komedija «Skampolo», bet pl. 19.30 A. Herteļa un R. Drigo balets «Veltīga uzmanība». Biļetes izdalītas darba vietās, pie kases tās nepārdos.

Š a c h s

ŠACHA TURNĪRA NOSLEGUMS AIZPUTĒ.

Šinīs dienās Aizputes pilsētas valdes sēžu zālē noslēdzās Aizputes šacha turnīrs. Turnīra dalībniekus uzrunāja pilsētas vecākaļis E. Kerls, norādot uz Aizputes šachistu rosību un apņemšanos apvienot vienā saimē visa aprīnķa šachistus. Pēc uzrunas pilsētas vecākaļis turnīra uzvarētājiem izsniedza balvas. Turnīra gala rezultāti zināmā mērā pārsteidza Aizputes šachistus, jo negaidīti pirmā vietā ierindojās F. Kārklīns ar 13 punktiem (no 14 iespējamajiem); otrā vietā — H. Puriņš 12,5 un trešā vietā — A. Speriņš ar 11,5 p. Maija sākumā Aizputē sarīko jaunu šacha turnīru visa aprīnķa mērogā.

Atbildīgais redaktors: ANDREJS VINDAVS.

Izdevējs: KRISTAPS GRĀMATNIEKS.

Redakcija, kantoris, ekspedīcija un spiestuve Liepājā, Pasta ielā 3.

Tālrūni: atbildīgais redaktors 1503, Izdevējs 784, redakcija 831, kantoris un ekspedīcija 179.

Tekoši rēķini: pasta — 6257, Latvijas Bankā — 161.364 un Komūnālās Bankas Liepājas nodaļā — 29.345.

Laikraksta abonēšanas maksa RM 1,75 mēnesī. Sludinājumu maksa — RM 0,20 petit rindinā.

Parakstīšanas pieņem «Kurzemes Vārds» un pasta katoļos.

Liepājas dzīve

Tīrības un spodrības nedēļu

Liepājā atklās svētdien, 3. maijā, pl. 10 — bij. latviešu biedrībā, nevis pl. 16 kā iepriekš ziņots.

Par pilnpiena izsniegšanu bērniem.

Saskaņā ar ģenerālkomisāra 15. aprīļa rīkojumu par piena un tauku saimniecību, izsludinātu 28. aprīļa «Rīkojumu Vēstnesi» Nr. 70 — bērniem zem 3 gadiem var izsniegt pilnpienu ¼ ltr. dienā. Tā kā radušies pārpratumi pilnpiena kartiņu saņemšanā bērniem vecumā no 2—3 gadiem, tirdzniecības nodaļa paskaidro, ka bērniem, dzimušiem 1939. g. 4. maijā un vēlāk ir tiesības saņemt ¼ ltr. pilnpiena dienā. Veikāliem, ierakstot sarakstos bērnus, kas dzimuši laikā no 1939. g. 4. maija līdz 1940. g. 4. maijam nav pēdējiem jāsamazina pienākošā piena deva par ¼ ltr., bet jāuzrāda, ka saņemamā deva paliek ¼ ltr.

Jāpiesaka nepieciešamais sienu un salmu daudzums.

Liepājas pilsētas valdes tirdzniecības nodaļa uzaiņina Liepājas pilsētas zirgu un govju īpašniekus iesniegt tirdzniecības nodaļai pieteikumus par nepieciešamiem sienu un salmu daudzumiem līdz jaunajai ražai. Pieteikumos jāuzrāda pieprasītāja uzvārds, vārds, adrese, zirgu un govju skaits, esošie krājumi un nepieciešamais siens vai salmu daudzums līdz jaunajai ražai. Pieteikumi jāiesniedz ne vēlāk kā līdz š. g. 4. maijam pl. 16. Vēlākos pieteikumus nepņems vērā.

Makšķerņu ievērbai.

Ienākušās ziņas, ka bijušo apcietinājumu kanālos pie Aspazijas birzes daži neapzinīgi ļaudis ar sprāgstvielām ūdenī apdullinājuši zivis un ķēruši tās rokām. Citi savukārt kanālos zvejojuši ar tīkliem. Daži zvejnieki Grobiņas upītes iztekā ielikuši venterus, aizsprostodami zivīm ceļu. Liepājas-Aizputes aprīnķa zvejniecības pārziņis A. Strazds aizrāda, ka minētie zvejas veidi aizrādītās vietās stingri noliegti. Zvejniecības pārziņis lūdz par katru neatļautu, nelikumīgu rīcību ziņot, lai vainīgos sodītu. Kanālos zvejnots tikai makšķerēt. Liepājas ezera zvejniekiem un postu dzinējiem aizrādīts ievērot 1940. g. nosprausto braucamo ceļu un to neaizsprostot.

Biškopju ievērbai.

Cukura saņemšanai bišu saimju ēdināšanai š. g. pavasarī, Liepājā dzīvojošie biškopji var reģistrēties L. p. b. «Centība» Liepājā, Brīvības ielā 27, bišu šūnu darbnīcā pie dravnieka V. Dreimāna no pl. 8—17. Turpat var reģistrēties arī bišu saimju pārdevēji un pircēji.

Bagāta saldūdeņu zveja.

Vakar Liepājas ezera zvejnieki bija vilkuši bagātus saldūdeņu zivju lomus. Pēdējās dienās ezerā saradušās daudz raudu. Ar 1. maiju raudām un asariem sākas taupības laiks.

Nav reņģu.

Zvejnieks Valts ar pārējiem līdzbraucējiem devās uz reņģu zveju. Vakarīti zvejnieki atgrīzās ar tukšiem tīkliem. Reņģes vēl nav ieradusās. Vakar daži zvejnieki izbrauca uz mencu zveju, kā ēsmu lietojot sagraizītas raudas.

Aizrādījums.

Liepājas pilsētas valdes tirdzniecības nodaļa paziņo, ka ielas apavu pieprasījumu anketas līdz turpmākam nepieņems. Par ielas apavu anketu pieprasījumu pieņemšanu Tirdzniecības nodaļa paziņos turpmāk.

Ugunsgrēks.

Kārtības sargs pamanīja, ka Bruņinieku ielā no kāda dzīvokļa izplūst biezi dūmi. Drīz ieradās ugunsdzēsēji. Dzīvoklī dega gulta, kušete un grīda. Uguni nodzēsa stundas laikā. Uguns cēloni noskaidro.

Nozagti rokas ratīņi.

Zvejnieks Jānis Mucenieks, izbraucot jūrā uz zveju, Vecā ostmalā, pie tirdzniecības tiltā, atstājis bez uzraudzības savus rokas ratīņus. Ratīņi nozagti.

Zādzības.

Kārlis Labelis, no Pasta ielas 2, ziņoja kriminālpolicijai, ka no viņa dzīves vietas nozagts mētelis 100 RM vērtībā. — «Līva» velosipēdu fabrikā, Klāpēdas ielā 19, nozagts elektriskais ventilators. — Kristianam Brūnam, Dzintaru ielā 18, no dzīvokļa nozagta tālruna klausule. — Maigai Cinis, Kalēju ielā 4, no dzīvokļa nozagtas dažādas mantas un nauda.

Nozagti velosipēdi.

Jānis Cimars, no Palangas ielas 11/13, ziņoja kriminālpolicijai, ka viņam Rīgas ielā nozagts velosipēds. Zigfrīdam Otto nozagts velosipēds pie 1. pamatskolas.

Dežūrējošās aptiekas.

Šodien no pl. 9—21 dežūrēs Liepājas kop. slimnīcas aptieka, Raiņa ielā 2 un Turgus aptieka, Kuršu lauk. 7.

Atrasts zirga loks.

Īpašnieks to var saņemt 3. pol. iecirknī, Rāmavas ielā 13/15.

Atrasti dāmu cimdi.

Saņemami 2. policijas iec. kancelejā.

Atrastas slēdzenes.

Īpašnieks tās var saņemt 3. pol. iecirknī, Rāmavas ielā 13/15.